

ІСТОРІЯ ІСЛАМУ В УКРАЇНІ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Викладач: кандидат історичних наук, доцент, Єльніков Михайло Васильович

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: *elnikov.mv@gmail.com*

Телефон: *(061) 228-76-39*

Інші засоби зв'язку: *Moodle, Viber, ZOOM, Facebook Messenger, приватні повідомлення*

Освітня програма, рівень вищої освіти	Історія Магістр						
Статус дисципліни	Вибіркова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів ¹		2		Лекційні заняття – 12 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 68	
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15352						
Консультації:	<i>особисті – за розкладом, V корпус, ауд. 304; дистанційні – за попередньою домовленістю</i>						

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія ісламу в Україні кінця ХІХ – початку ХХІ ст.» є з'ясувати становлення і розвиток особливостей інституалізації мусульманської спільноти та формування ісламського дискурсу на теренах України наприкінці ХІХ – початку ХХІ століть. Головним є сформувати у студентів-магістрів системні знання специфіки інституалізації мусульманської спільноти на теренах України в пізньоімперські часи за часи (друга половина ХІХ – початок ХХІ століття).

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія ісламу в Україні кінця ХІХ – початку ХХІ ст.» є: охарактеризувати ісламський дискурс в сучасній Україні: його мовний, теологічний та політичний виміри; дослідити обставини інституалізації мусульманської спільноти на теренах України в пізньоімперські часи за часи (друга половина ХІХ – початок ХХ століття); виділення особливостей функціонування мусульманських громад в УРСР; Охарактеризувати чинники та наслідки ісламського «відродження» в Україні часів незалежності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

– здобутки вітчизняних та закордонних дослідників на основі джерельних матеріалів українських архівосховищ, а також особистих архівів українських мусульман;

– особливості інституалізації мусульманської спільноти та формування ісламського дискурсу на теренах України наприкінці ХІХ – початку ХХІ століть;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- основні фактори, що впливають на формування загальноукраїнського ісламського дискурсу.

вміти: – конспектувати наукову літературу;

- користуватися історичними джерелами;
- складати тези виступів на семінарах;
- узагальнювати отриману наукову інформацію та конкретно-історичний матеріал;
- робити висновки.

Згідно з вимогами нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.	Методи: кейс-метод, мультимедійні методи, лекція-дискусія. Контрольні заходи: семінарські заняття, групові дискусії, самостійна робота з опрацювання наукової літератури та виконання дослідницьких завдань
ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.	Методи: робота в проектних групах, кейс-метод, мультимедійні методи, лекція-дискусія, семінарські заняття, групові дискусії, презентація проектних пропозицій. Контрольні заходи: реалізується на всіх контрольних заходах (письмові роботи, презентації, тестування, обговорення, де відпрацьовуються навички професійного володіння українською і іноземними мовами)
ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.	Методи: кейс-метод, мультимедійні методи, лекція-дискусія. Контрольні заходи: підготовка аналітичної довідки
ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	Методи: кейс-метод, мультимедійні методи. Контрольні заходи: робота в проектних групах, презентація проектних пропозицій
ПРН 8. Брати участь у	Методи: пояснювально-ілюстративний,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.	репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: реалізується на всіх контрольних заходах (письмові роботи, презентації, тестування, обговорення, де відпрацьовуються навички професійного володіння українською і іноземними мовами)
ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: робота на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, контрольних робіт, захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: робота на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, контрольних робіт, захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
ПРН 16. Пояснювати та інтерпретувати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнародних та міжетнічних відносин, особливості регіонального національного розвитку.	Методи: репродуктивний, дискусія, дослідницький. Контрольні заходи: семінарські заняття, групові дискусії, самостійна робота з опрацювання наукової літератури та виконання дослідницьких завдань

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Брильов Д. В. Історія ісламу в Україні кінця ХІХ – початку ХХІ століть: дис. ... д-ра філософ. наук: 09.00.11; 09.00.14 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова Міністерства освіти і науки України. Київ, 2021. 408 с.; Якубович М. М., Кралюк П. М., Щепанський В. В. Татари Волині: історія, культура, контакти. Вінниця: Твори, 2018. 206 с.; Ямпольська Л. М. Іслам і сучасний світ: Навчально-методичний посібник для студентів історичного факультету. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. 190 с.
 Презентації лекцій, плани семінарських занять, тестові завдання розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15352>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Обов'язкові види роботи:

Виступи на семінарських заняттях (має 10 балів), що включають послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання. Терміни для вивчення зазначені у планах семінарських занять у розділі «Термінологічний мінімум» (див. у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15352>).

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (має 5 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (має 5 балів) – чотири рази на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота у вигляді тестових завдань. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15352>

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату (має 5 бали) виконується за бажанням студента. Темі рефератів на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальне письмове завдання». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату за семестр. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15352>

Підсумкові контрольні заходи (має 40 балів):

Усна відповідь на екзамені (має 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: практичного (має 20 балів) й теоретичного – термінології (має 20 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle у розділі «Підсумковий контроль»: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15352>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (має 60%)			
Змістовий модуль 1	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 1-2	15%
	Групова робота на семінарі	Семінари 1-2	5%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 5	5%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 1-5	5%
Змістовий модуль 2	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 3-5	16%
	Групова робота на семінарі	Семінари 3-5	4%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 11	5%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 6-11	5%
Підсумковий контроль (має 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання			20%
Підсумкове практичне завдання			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1: ІСЛАМ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ ЗА ЧАСІВ ДВОХ ІМПЕРІЙ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТОЛІТТЯ)			
Тиждень 1 Лекція 1	Іслам на українських землях у пізньоімперські часи		
Тиждень 2 Семинар 1	Іслам на українських землях у пізньоімперські часи	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	10
Тиждень 3-4 Лекція 2	Мусульманська спільнота в Україні в радянській період		
Тиждень 5 Семинар 2	Мусульманська спільнота в Україні в радянській період	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	10
Підсумкова модульна контрольна 1		Практичне завдання:	10
Змістовий модуль 2: ІСЛАМСЬКЕ «ВІДРОДЖЕННЯ» В УКРАЇНІ ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ			
Тиждень 6 Лекція 3	Інституалізація мусульманської спільноти в незалежній Україні		
Тиждень 7 Семинар 3	Інституалізація мусульманської спільноти в незалежній Україні	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	8
Тиждень 8 Лекції 4	Освітня діяльність українських мусульман		
Тиждень 9 Семинар 4	Освітня діяльність українських мусульман	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	8
Тиждень 10	Ісламський		

Лекція 5	дискурс у сучасній Україні: теологічний та релігієзнавчий аналіз		
Тиждень 11 Семинар 5	Ісламський дискурс у сучасній Україні: теологічний та релігієзнавчий аналіз	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	8
Підсумкова модульна контрольна 2		Практичне завдання:	6

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Брильов Д. В. Історія ісламу в Україні кінця XIX – початку XXI століть: дис. ... д-ра філософ. наук: 09.00.11; 09.00.14 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова Міністерства освіти і науки України. Київ, 2021. 408 с.
2. Якубович М. М., Кралюк П. М., Щепанский В. В. Татари Волині: історія, культура, контакти. Вінниця: Твори, 2018. 206 с.
3. Ямпольська Л. М. Іслам і сучасний світ: Навчально-методичний посібник для студентів історичного факультету. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. 190 с.

Додаткова література:

1. Активістки «Марьям» передали допомогу для учасників АТО та малозабезпечених сімей. *Альраїд*. 28.10.2020. URL: <https://islam.in.ua/ua/novyny-ukrayini/aktivistky-maryam-peredaly-dopomogu-dlya-uchasnykiv-ato-ta-malozabezpechenyh-simey> (дата звернення: 20.01.2023).
2. Арістова А. Ісламський світ і світова політика. *Політика і культура*. 19 грудня 2018. URL: <https://www.pic.com.ua/islams-kyu-svit-i-svitova-polityka.html> (дата звернення: 10.01.2023).
3. Брильов Д. Українські мусульмани між релігією і політикою. *Антропология релігії: порівняльні студії від Прикарпаття до Кавказу*. Київ: ДУХ і ЛІТЕРА, 2019. С. 311-351.
4. Брильова Д. Періодична преса поволзьких татар України: пам'ять, ідентичність, ностальгія. *Східний світ*. 2020. № 1. С. 77-88.
5. Гоцька Є. Благодійність як складова соціальної діяльності мусульманських громад України. *Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. 2018. № 3(12). С. 11-15.
6. Данилов С. І. Регіональна ідентичність кримських татар і турків-месхетинців у Херсонській області. *Сходознавство*. 2017. № 80. С. 48-67.
7. Наумець І. Муфтії Саїд Ісмаїлов: Росія створила в Криму паралельне духовне об'єднання мусульман, щоб взяти під контроль кримських татар. *iPress.ua*. 12.12.2014. URL:

https://ipress.ua/articles/muftiy_said_ismagilov_shchob_vzvyaty_pid_kontrol_krymskyh_tatar_rosiya_stvoryla_v_krymu_paralelne_duhovne_obiednannya_musulman_99963.html (дата звернення: 20.01.2023).

8. Муфтії ДУМУ Ахмед Тамім: мені не треба доводити що я – патріот. *РІСУ*. 4.08.2015. URL: https://risu.org.ua/ua/index/expert_thought/interview/60716 (дата звернення: 20.01.2023).

9. Рашидов С., Рашидова С. Університетська ісламська освіта в Україні: реалії сьогодення. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2019. № 5(92). С. 184-194.

10. Украинские выпускники «Азхар Шариф». *ДУМУ*. 26.02.2017. URL: <http://islam.ua/novosti/ukrainskie-vypuskniki-azhar-sharif/> (дата звернення: 20.01.2023).

11. Bogdan O., Brylov D. and T. Kalenychenko. In Times of Crisis: Faith-Based Social Engagement and Religious Contestations in Ukraine Since Maidan 2013-2014. *Faith-Based Organizations and Social Welfare: Associational Life and Religion in Contemporary Eastern Europe*. London: Palgrave Macmillan. 2021. P. 81-103.

12. Brylov D. Die transnationale Sufi-Bewegung Al-Ahbasch in der Ukraine. *Religion und Gesellschaft in Ost und West*. 2019. №. 7-8. P. 24-27.

13. Brylov D. Halal Industry of Ukraine in the Period of Independence. *Sociology of Islam*. 2020. № 8. P. 409-422.

14. Brylov D. Imam-Chaplains in The Penitentiary System of Ukraine. *Spiritual Counselling and Care in Health and Prison Services: Diverse Experiences & Practices*. İstanbul: DEM Press. 2020. P. 191-202.

15. Brylov D. Being a Minority: Muslim Minorities and Religious Education in Ukraine // *Religious Diversity at School: Educating for New Pluralistic Contexts*. Wiesbaden: Springer VS. 2021. P. 363-375.

16. Brylov D. and T. Kalenychenko. Religion and Nationalism in Post-Soviet Space: Between State, Society and Nation // *Routledge International Handbook of Religion in Global Society*. London: Routledge. 2021. P. 399-409.

17. Ismahilov S., Sagan G. Problematic Issues of Institutional Development of Islamic Associations in Contemporary Ukraine. *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe*. 2020. № 40(3). С. 88-108.

18. Muratova E. Islamic Education in Crimea After 2014. *Muslim Society, Politics and Islamic Education in the Former Russian Empire: the 20th Century and Beyond*. Rivne, 2020. PP. 159-173.

19. Muratova E. The Transformation of the Crimean Tatars' Institutions and Discourses After 2014. *Journal of Nationalism, Memory & Language Politics*. 2019. № 13(1). S. 44-66.

20. Shagaviev D. The Ahl al-Sunnah wa-l-Jama'ah and the Grozny Fatwa. *The Concept of Traditional Islam in Modern Islamic Discourse in Russia*. Sarajevo, 2020. S. 86.

21. Shestopalets D. Conversion to Islam in Ukraine: Preliminary Observations. *Східний світ*. 2019. № 4. С. 130-139.

22. Shestopalets D. There's More Than One Way to Tie a Hijāb: Female Conversion to Islam in Ukraine. *Islam and Christian-Muslim Relations*. 2021. № 32(1). S. 97-119.

23. Verfassungsschützer: Muslimbrüder wollen islamischen Gottesstaat in Deutschland // https://www.focus.de/politik/deutschland/auch-zentralrat-im-visier-der-extremisten-verfassungsschuetzer-muslimbrueder-wollen-deutschland-in-islamischen-gottesstaat-verwandeln_id_10049144.html (дата звернення: 25.01.2023).

24. Yarosh O. Political Conflict in Ukraine and Its Impact on the Muslim Communities: Local Developments and Transnational Context. *Muslim Minorities and the Refugee Crisis in Europe*. Warszawa, 2019. S. 167-177.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.aicp.org/index.php/about-aicp/english/518-what-is-the-association-of-islamic-charitable-projects>
2. <https://www.theglobeandmail.com/opinion/getting-ahead-of-prison-radicalization/article1214993>
3. <https://www.telegraph.co.uk/news/2020/11/28/must-not-allow-woke-activists-stop-us-confronting-islamist-extremism/>
4. <https://policyexchange.org.uk/publication/understanding-islamism/>
5. <http://m.gulfnews.com/news/uae/uae-publishes-list-of-terrorist-organisations1.1412895>
6. <https://www.faz.net/aktuell/politik/oesterreichs-kanzler-kurz-politischen-islam-entschlossener-bekaempfen-17036646.html>
7. Other AICP Sites. URL: <http://www.aicp.org.uk>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу alaja rosa@gmail.com або agent SBU@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>